

[Himmelstrup.]

dant noget, i Virkeligheden er en heldig Ordning. Men det forekommer mig ikke, at man i den Grad som den ærede foregaaende Taler kan sige, at denne Ordning har bevist, at Planøkonomi i Almindelighed er en heldig Produktionsform, thi jeg mener, at man under ingen Omstændigheder maa glemme, at det her drejer sig om Ordningen for en ganske bestemt Vare, ved hvilken Hensynet til den folkelige Sundhed spiller en Rolle.

Vi fra vor Side er altsaa af den Opfattelse, at den Ordning, der har været gældende i de sidste Aar, idet mindste med Hensyn til Spiritus, under de givne Forhold har været en god Ordning. Den har — det udviser jo Kendsgerningerne — ladet et saadant Spillerum aabent for det private Initiativ og den private Dygtighed, at der herigennem er bevaret en Industri paa et højt og fremadskridende teknisk Stade. Der er ingen Tvivl om, at de 4 Fabrikker, der her i Danmark laver Sprit — Fabrikkerne i de 3 jyske Byer og i den ene sjællandske —, er industrielle Enheder, som staar paa et meget højt teknisk Standpunkt. Vi anerkender ogsaa, at den Ordning, der er skabt, for Staten har været god, rent økonomisk, baade gennem de meget betydelige almindelige Afgifter, Staten har faaet, og gennem den Afgift, der findes paa Finanslovens § 7, det Overskud, som er fremkommet ved Driften i den forløbne 10-aarige Periode af De danske Spritfabrikkers Virksomhed. Og saa tror vi jo ogsaa, at den Begrænsning af Produktionen, som denne Ordning har været Udtryk for, har haft Virkninger i afholdsmæssig Forstand, der har været af stor Betydning.

Alt i alt er vi derfor af den Opfattelse, at rent principielt bør man, i det mindste for Spiritus's Vedkommende, fortsætte med den Ordning, vi har haft i de sidste 10 Aar, og vi kan derfor i Princippet tiltræde Lovforslaget, i det mindste for saa vidt angaar Fremstillingen af Spiritus. I øvrigt er det jo saaledes, som ogsaa den ærede foregaaende Taler nævnte, at Loven af 15. Maj 1933 om en Kartoffelmelsordning drager i Virkeligheden baade Sprit og Brødgær ind under lovmæssige Former og altsaa allerede skaber et rent retligt Monopol paa disse Omraader.

Men naar man saa ser paa Lovforslaget,

som det foreligger, maa man, forekommer det mig, sige, at det i Virkeligheden kun er en Ramme; hvad der skal fyldes ind i disse Rammer, selv det reale Indhold af Ordningen, foreligger ikke ved dette Lovforslag, men vil først blive udformet og vil egentlig først kunne diskuteres, naar i det kommende Udvalg Indholdet af den Koncession eller den Tilladelse, hvorom der allerede er ført Forhandlinger mellem det raadgivende Udvalg, Spritfabrikkerne og Handelsministeren, kommer til Diskussion.

Der er dog i selve det foreliggende Lovforslag enkelte Ting, som gaar ud over den hidtidige Ordning, navnlig da saadan som denne har været, før vi fik Loven af 15. Maj om Kartoffelmelsordningen. Jeg kan ikke se rettere, end at saaledes som Overenskomsten med Spritfabrikkerne foreligger under 27. Januar 1923, giver i Virkeligheden Bestemmelserne i Lovforslagets § 2 e Ministeren en større Beføjelse end hidtil med Hensyn til Bestemmelse over den Prispolitik, der skal føres, baade hvad angaar Engrospriserne, og hvad angaar Detailpriserne efter Lovforslagets § 5. Men det er i øvrigt saaledes, at den samme prismæssige Beføjelse, som Ministeren her skal have, har han allerede efter den midlertidige Kartoffelmelslov af 15. Maj. Jeg gaar nu imidlertid ud fra, at Ministeren vil udføre den Beføjelse, han her faar, i nøje Samarbejde med det Udvalg, der skal nedsættes efter Lovforslagets § 6, det Udvalg paa 5 Medlemmer, som allerede nu bestaar, men som skal lovfæstes. Det drejer sig her baade om Drikkesprit, teknisk Sprit og Gær, saa det er meget omfattende Prisomraader, denne Beføjelse for Ministeren omfatter, og jeg gaar, som sagt, ud fra, at den altid vil blive udøvet i nøje Samarbejde med det nævnte Udvalg.

Ogsaa med Hensyn til andre Enkeltenheder, som er nye i Lovforslaget, vil jeg gerne gøre et Par Bemærkninger. I § 2, Slutningen, er der Tale om en mere rationel Deling af Selskabets Virksomheder, og jeg maa sige, jeg tror, det er rigtigt — saaledes som man maa forstaa det vil blive Tilfældet efter den højtærede Ministers Udtalelser ved Forelæggelsen —, at man drager den Virksomhed, der staar i naturlig Forbindelse med selve Hovedproduktionen, nemlig Likørfabrikationen, ind under Selskabets Omraade og altsaa helt ind under Ord-